

Kuća ljudskih prava
Selska cesta 112c, HR-10000 Zagreb
t: +385 (0)1 457 23 98
f: +385 (0)1 457 23 99
kontakt@documenta.hr
www.documenta.hr

MB: 1925199. OIB: 09095322581
Raiffeisen bank Austria d.d.
Broj računa: 24840081102930793

CENTAR ZA SUCUČAVANJE S PROŠLOŠĆU
DOCUMENTA

- MEDIJIMA -

U Zagrebu, 14. prosinca 2011.
Ur. broj: 366-2011

IN MEMORIAM DARKO JURIŠIĆ (1962 - 1999)

Na današnji dan prije dvanaest godina umro je jedan od naših najvećih aktivista civilnog društva, Darko Jurišić. Darkov doprinos razvoju demokracije i vrijednosti civilnog društva izrazito je velik, a istodobno i nedovoljno prepoznat. U posljednjim godinama socijalističkog državnog jednoulja, Darko Jurišić je bio **među prvima koji su otvorili prostor za različite akcije novoosnovanih građanskih inicijativa.**

Unatoč protivljenju tadašnjih struktura vlasti podržao je, primjerice, građansku inicijativu „Svarun“, sudjelovao je u raznim akcijama poput kampanje protiv izgradnje nuklearnih elektrana, otporu nasilju nad ženama ili pak javnom zahtjevu za priznavanje prava na prigovor savjesti protiv nošenja oružja. Peticije koje su u tom razdoblju „Svarun“ i druge građanske inicijative iznosile u javnosti bile su skroman nagovještaj demokratskih promjena, te potencijalne uloge civilnog društva u teškim tranzicijskim vremenima.

Nakon uvođenja višestranačke izborne demokracije i velikih stradanja u ratnom razdoblju, uslijedilo je novo razdoblje aktivističke borbe za temeljna načela demokratskog poretka, te za civilno društvo koje će biti prostor slobodan kako od nadzora i represije državnog režima tako i od patronata stranih donatora. **U posljednjim godinama tog nacionalističkog jednoulja, Darko Jurišić bio je jedan od najhrabrijih aktivista civilnog društva.** Jedan je od osnivača Pokreta za demokratsku i socijalnu pravdu, organizirao je izrazito posjećene studentske tribine, vodio je udrugu GONG u važnim izborima za Dubrovačko-neretvansku županiju 1998., a u posljednjoj godini svojeg života bio je programski koordinator središnjeg ureda kampanje Glas 99 - Građanske koalicije za slobodne i poštene izbore.

Okupivši 143 organizacije civilnog društva i četiri tematske kampanje (žene, mladi, umirovljenici i zeleni), proizvevši marketinšku kampanju i mobilizirajući spot „*Novo vrijeme*“, te potaknuvši tisuće građana/ki volontera/ki, **kampanja Glas 99 učinila je nešto što je iz današnje perspektive civilnog društva u Hrvatskoj teško zamislivo.**

Dosezi represije i okrutnosti bivšeg nacionalističkog režima zorno su iskazane u posljednjoj fazi operativne akcije *Kameleon*, fazi u kojoj je vojno sigurnosno-obavještajna agencija (tadašnji SIS) protuzakonito nadzirala djelatnosti Hrvatskog Helsinškog odbora za ljudska prava, Instituta otvoreno društvo te kampanje Glas 99. Darko Jurišić bio je jedna od meta djelovanja tadašnjeg SIS-a, pa stoga **i danas ostaje sumnja vezana za tragičnu prometnu nesreću u kojoj je Darko 14. prosinca 1999. prerano okončao svoj život.** Istrage raznih službenih tijela vezane za operativnu akciju *Kameleon* nisu uspjele otkloniti naše sumnje.

Ideje, entuzijizam i trud Darka Jurišića bile su ključne za uspjeh kampanje Glas 99, ali i za mnoge druge akcije organizacija civilnog društva.

Upravo danas, na godišnjicu Darkove smrti, svjedoci smo mirne i demokratske tranzicije vlasti u Hrvatskoj. **Darku bi zaista bilo važno znati da njegova vizija Hrvatske kao demokratske i slobodne zemlje**, uz sve probleme koji ju i dalje prate, **nije bila utopija**. No ostaje sumnja i nelagodan osjećaj da je itekako moguće da je Darko zato morao platiti i svojim životom.

Sjećajući se Darka zamišljamo što smo sve mogli zajedno učiniti u proteklih dvanaest godina, ali i nastavljamo sanjati što bez njega možemo učiniti u sljedećih dvanaest. Vjerujemo da bi Darko upravo to od nas tražio.

U uspomenu na Darka Jurišića, kao i brojne druge znane i neznane hrabre ljude, još ustrajnije ćemo, kroz *Platformu 112* i druge zajedničke akcije organizacija civilnog društva, raditi na uspostavi drugačije Hrvatske - **Hrvatske u kojoj je vladavina prava stvarno uporište djelovanja pojedinaca/ki, institucija i političke elite**. Budući da nismo podanici spremni na šutnju i trpljenje, već građani i građanke, zahtijevamo **politički sustav koji će umjesto kontrole građana osigurati građansku kontrolu nad tijelima javne vlasti**, uz preuzimanje političke odgovornosti dužnosnika i društvenu odgovornost medija lišenih utjecaja politike i oglašivača. Vjerujemo da bi Darko htio da u borbi za ostvarenje tih zahtjeva budemo ustrajni.

Za *Documentu*,
Vesna Teršelič, voditeljica